

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur

588. meddelelse. 16. januar 1958

A. Forsøgsresultater

Forsøg med rugsorter 1954—1957

I 1954—57 er gennemført forsøg med nye eliter af ældre sorter, og fra 1956 er en ny sort indgået. Endvidere er forsøgene fortsat med 3 af de sorter, der er omtalt i 551. meddelelse.

Forsøgene er udført på lerjord ved Aakirkeby, Lyngby, Aarslev, Askov og Ødum og på god sandjord ved Borris samt på let sandjord ved Jyndevad, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup. Forsøget i 1956 ved Aakirkeby måtte kasseres på grund af angreb af sneskimmel i en del af parcellerne.

I nedenstående opstilling er først anført de 5 sorter, der har været med i 4 års forsøg. Forholdstallene er beregnet ud fra gennemsnittet sat = 100. Herefter følger de to eliter af Svaløf Kongs II, elite 48 og elite 50, der kan sammenlignes på grundlag af 3

	hkg pr. ha		Forholdstal		Strå-	Leje-	g pr.	mg pr.
	kærne	halm	kærne	halm	længde	tilbøje-	liter	korn
					cm	lighed *		
<i>1954—57, 39 forsøg.</i>								
Petkus	38.0	57.9	102	100	134	4.4	710	30.7
Sejet Kærne	37.6	59.2	101	102	138	5.4	702	28.4
Borris Perle	37.6	58.5	101	101	136	4.7	700	28.5
Borris Perle 2/50	37.3	58.4	100	101	138	4.7	702	28.1
Svaløf Kongs II, elite 50.	36.6	56.7	98	98	127	3.3	695	25.5
<i>1954—56, 29 forsøg.</i>								
Svaløf Kongs II, elite 48.	35.7	55.1	100	100	128	4.0	696	25.8
Svaløf Kongs II, elite 50.	35.6	55.3	100	100	126	3.8	695	25.8
<i>1956—57, 19 forsøg.</i>								
Gennemsn. 5 sorter	38.0	60.5	100	100	134	3.3	706	27.8
Svaløf Værne	38.3	62.3	102	104	138	3.7	706	27.0

* 0—10, 0 = helt stående, 10 = helt liggende.

års resultater, men med elite 48 sat = 100. Endvidere er resultaterne for Svaløf Værne, der er prøvet i 2 år, stillet sammen med gennemsnittet for 5 sorter i det samme åremål. I bilaget er anført gennemsnitsudbytte og forholdstal for de enkelte forsøgssteder og de enkelte år.

Af de sorter, der har været med i 4 års forsøg, har Petkus i gennemsnit af alle forsøg givet højest kærneudbytte, 38,0 hkg pr. ha. Herefter følger Sejet Kærne og Borris Perle, der har givet ens udbytte, men 0,4 hkg mindre end Petkus. Borris Perle, 2/50 står ikke helt på højde med den ældre elite, idet mindreudbyttet er 0,3 hkg. Svaløf Kongs II, elite 50 har været lavestydende med 1,4 hkg kærne pr. ha mindre end Petkus. De to eliter af Kongs II, elite 48 og elite 50 forholder sig ens med hensyn til kærneudbytte. I 2 års forsøg ligger Svaløf Værne 0,8 hkg kærne pr. ha højere end gennemsnittet for de 5 sorter i det samme åremål.

Halmudbyttet er lavest hos Svaløf Kongs II, for Petkus og Borris Perle middelhøjt, medens Sejet Kærne har givet mest halm. Svaløf Værne er ligeledes halmrig. Svaløf Kongs II har betydeligt kortere og Petkus lidt kortere strå end de øvrige sorter. Svaløf Værne ligger i strå længde på linie med Sejet Kærne og Borris Perle. Lejetilbøjeligheden har været størst for Sejet Kærne, lidt mindre for Borris Perle og Petkus. Svaløf Kongs II har været den mest stråstive. Svaløf Værne har lidt højere karakter for lejetilbøjelighed end gennemsnittet for de øvrige sorter.

Med hensyn til kærne kvalitet danner Petkus og Svaløf Kongs II yderpunkter med henholdsvis højest og lavest rumvægt og kærnestørrelse.

Oversigt over sorterne

Petkus har i gennemsnit af alle forsøg og i tre af de fire forsøgsår været højestydende. Halmudbyttet er middelhøjt. Sorten har middellangt og ret stivt strå, store kærner med høj rumvægt.

Sejet Kærne har givet godt middeludbytte af kærne og højest halmudbytte. Den har godt middellangt strå, der er noget blødere end hos *Petkus* og *Borris Perle*. Rumvægt og kærnestørrelse er middel.

Borris Perle. De to eliter har på det nærmeste givet samme og middeludbytte af såvel kærne som halm. Strå længden er hos den ældre elite middel og for elite 2/50 lidt over. Lejetilbøjeligheden, der er ens for de to eliter, er lidt over middel. Rumvægt og kærnestørrelse er middel.

Svaløf Kongs II, elite 50 har ligesom de førnævnte sorter været med i 4 års forsøg, hvor den har været lavestydende med 2 pct. mindre kærne end gennemsnittet.

Elite 48 og elite 50 af Svaløf Kongs II er sammenlignet i 29 forsøg, hvor de har givet samme kærneudbytte. Halmudbyttet er lavt, og begge eliter er betydeligt kortere og har væsentlig mindre lejetilbøjelighed end de øvrige sorter. Kærnerne er små og rumvægten under middel.

Svaløf Værne er prøvet i 2 års forsøg, hvor sorten har givet 2 pct. mere kærne og 4 pct. mere halm end gennemsnittet for de 5 sorter i det samme åremål. Strået er godt middellangt, og karakteren for lejetilbøjelighed har i begge år været lidt lavere end hos Sejet Kærne. Rumvægten er middel og kærnerne knapt middelstore.

I orienterende forsøg 1956—57 på let sandjord ved Jyndevad, Lundgaard og Tylstrup er en langstrået type af Petkus, der af forædleren benævnes »normalstrået«, sammenlignet med den her i landet almindeligt dyrkede type af Petkus. Resultatet fremgår af følgende:

	hkg pr. ha		Forholdstal		Strå-	Leje-	g pr.	mg pr.
	kærne	halm	kærne	halm	længde	tilbøje-	liter	korn
					i cm	lighed*		
6 forsøg.								
Petkus.....	30.0	44.3	100	100	119	2.9	726	26.5
Petkus, normalstrået....	29.4	48.2	98	109	128	2.9	734	27.7

* 0—10, 0 = helt stående, 10 = helt liggende.

Den »normalstråede« har givet 2 pct. mindre kærne og 9 pct. mere halm end den almindelige type af Petkus. Den er 9 cm længere af strå. Lejetilbøjeligheden er ens. Den nye type er indgået i de ordinære forsøg.

Bilag til 588. meddelelse

Sortsforseg med rug 1954—57, hkg kærne pr. ha og forholdstal

	Gen- nem- snit	Aa- kirke- by	Lyng- by	Aars- lev	Askov	Ødum	Bor- ris	Jynde- vad	Lund- gaard	Studs- gaard	Tyl- strup	1954	1955	1956	1957
<i>1954—57, 39 forseg.</i>															
	hkg kærne pr. ha														
Petkus.....	38.0	46.2	46.2	41.3	38.0	47.1	40.0	28.7	31.5	27.9	35.7	37.1	38.0	36.5	40.4
Sejet Kærne.....	37.6	47.1	46.2	43.3	39.2	46.3	37.6	27.3	29.4	26.6	35.7	35.9	38.3	35.9	40.3
Borris Perle.....	37.6	46.4	45.2	43.2	39.4	46.8	38.6	27.3	29.1	26.6	35.2	35.5	38.5	35.9	40.2
Borris Perle 2/50.....	37.3	46.5	46.4	43.2	38.5	46.0	37.9	27.1	28.4	26.2	35.7	36.5	37.8	35.1	39.7
Svaløf Kongs II, elite 50..	36.6	46.3	44.7	43.2	38.1	45.7	36.0	25.3	28.3	26.2	35.0	33.9	37.6	35.4	39.5
<i>1954—56, 29 forseg.</i>															
Svaløf Kongs II, elite 48..	35.7	40.6	43.3	42.0	36.9	44.4	37.9	25.8	27.9	25.3	34.4	34.9	36.4	35.3	—
Svaløf Kongs II, elite 50..	35.6	40.9	42.4	42.2	36.5	44.7	37.2	25.8	28.0	25.3	35.1	33.9	37.6	35.4	—
<i>1956—57, 19 forseg.</i>															
Gennemsnit, 5 sorter.....	38.0	55.6	49.9	39.7	41.5	48.9	35.4	25.7	29.2	28.2	34.3	—	—	35.3	40.0
Svaløf Værne.....	38.3	57.7	51.2	41.2	43.2	49.9	36.2	25.6	28.7	28.2	36.0	—	—	36.1	41.3
Forholdstal															
Petkus.....	102	99	101	96	98	102	105	106	108	104	101	104	100	102	101
Sejet Kærne.....	101	101	101	101	102	100	99	101	100	100	101	100	101	100	101
Borris Perle.....	101	100	99	101	102	101	102	101	99	100	99	99	101	100	101
Borris Perle 2/50.....	100	100	102	101	100	99	100	100	97	98	101	102	99	98	99
Svaløf Kongs II, elite 50..	98	100	98	101	99	98	95	93	97	98	99	95	99	99	99
<i>1954—56, 29 forseg.</i>															
Svaløf Kongs II, elite 48..	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	—
Svaløf Kongs, elite 50....	100	101	98	100	99	101	98	100	100	100	102	97	103	99	—
<i>1956—57, 19 forseg.</i>															
Gennemsnit, 5 sorter.....	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	—	—	100	100
Svaløf Værne.....	102	104	103	104	104	102	102	100	98	100	103	—	—	101	103

186333
 NIELSEN & LYDICH (AK. SM. ELM. KR.)
 ÅBENHÅVN

Trykt i 20.000 eksemplarer.